

COMPAREIXENÇA AL PARLAMENT SOBRE L'AGÈNCIA D'ATENCIÓ INTEGRADA SOCIAL I SANITÀRIA

Parlament de Catalunya, 18 de març de 2025

09:00 hores

1. Agraïment als grups parlamentaris

Bon dia, Presidenta, diputades i diputats,

En primer lloc, vull agrair a tots els grups parlamentaris l'esforç per avançar en la construcció d'un model d'atenció integrada social i sanitària que doni resposta a una de les grans necessitats del país: garantir una atenció de qualitat per a la nostra gent gran, les persones amb dependència i totes aquelles que necessiten una assistència coordinada.

També vull posar en valor el fet que l'Agència d'Atenció Integrada Social i Sanitària (AGAISS-Cat) neixi amb una doble dependència, compartida entre el Departament de Salut i el Departament de Drets Socials. Aquesta és una decisió encertada, perquè només amb una veritable integració d'aquests dos àmbits podrem garantir una atenció efectiva i centrada en la persona.

2. El paper del món local: un actor imprescindible

L'Associació Catalana de Municipis representa tots els ajuntaments, tots els consells comarcals i les quatre diputacions. El món local és la primera línia d'atenció i la institució que millor coneix les necessitats reals de la ciutadania.

Des de l'ACM hem treballat activament per aportar solucions en aquest procés. Hem presentat al·legacions i propostes concretes per garantir que el món local tingui el pes que li correspon en la governança de l'Agència i en la presa de decisions.

Perquè una cosa ha de quedar clara: sense el lideratge i la implicació dels ens locals, aquesta Agència no podrà complir els seus objectius.

3. Diagnòstic de la Situació: una necessitat urgent

Tot i que arribem tard en la resposta a les necessitats de la gent gran i les persones en situació de dependència a Catalunya, l'anàlisi de les dades actuals és imprescindible per orientar les accions de l'agència i millorar la seva efectivitat.

Evolució de la població envellida

- A 1 de gener de 2024, el 19,3% de la població catalana (1.528.323 persones) té més de 65 anys.
- Es preveu que aquesta xifra arribi al 21,9% el 2030, al 26,1% el 2040 i al 28,9% el 2050, amb 2.490.039 persones.

Situació de la dependència

- Fins al juny de 2023, s'han registrat 375.746 sol·licituds de dependència (18% del total estatal).
- 270.305 persones tenen un grau de dependència reconegut (17,2% del total d'Espanya).
- Catalunya té la llista d'espera més elevada de l'Estat, amb més de 103.000 persones mortes des de 2007 mentre esperaven el reconeixement de la seva dependència o l'accés a prestacions.

Reptes i accions necessàries

- La manca de recursos i infraestructures adequades fa imprescindible un augment significatiu de les inversions en aquest sector.
- És necessari un pla de xoc per reduir les llistes d'espera i garantir que cap persona dependent quedi sense atenció.
- Cal establir una millor coordinació entre els serveis sanitaris i socials per optimitzar l'atenció i l'eficiència dels recursos.
- La formació i la millora de les condicions laborals del personal assistencial han de ser una prioritat per garantir un servei de qualitat.

4. L'Agència d'Atenció Integrada: un bon inici, però amb reptes pendents

L'AGAISS-Cat és un pas endavant, (essencial per a una atenció centrada en la persona durant totes les etapes de la seva vida; no es tracta només de coordinar serveis, sinó de generar un model d'atenció que garanteixi continuïtat assistencial i eviti duplicitats), però el seu èxit dependrà de com s'implementi i si es corregeixen certs aspectes que encara generen preocupació:

- **Governança local real:** La representació del 33,33% dels ens locals és insuficient. Cal garantir una coparticipació efectiva en la presa de decisions.
- **Finançament clar i suficient:** No podem permetre que la creació de l'Agència suposi una nova càrrega per als municipis. Cal que la Generalitat assumeixi el finançament necessari.
- **Interoperabilitat dels sistemes d'informació:** És fonamental evitar duplicitats i garantir que els professionals puguin compartir informació en temps real i garantir la continuïtat assistencial

- **Un model descentralitzat i arrelat al territori:** No tots els municipis tenen els mateixos recursos. Necessitem un sistema flexible que garanteixi equitat territorial i que reforci el paper dels ens locals com a proveïdors de serveis.
- **La integració com a suma de realitats diferents:** L'atenció sanitària té una trajectòria consolidada i un pressupost més ampli. Els serveis socials, en canvi, han estat tradicionalment el "germà pobre" del sistema de benestar. Cal reconèixer aquesta desigualtat estructural per transformar-la en una integració real i efectiva.
- **Marc legislatiu clar** que eviti duplicitats i garanteixi drets.
- Interoperabilitat dels sistemes d'informació per garantir continuïtat assistencial.
- **Homogeneïtzació de conceptes i llenguatge**, per evitar interpretacions divergents entre departaments.
- **Clarificació del rol dels professionals** per millorar la coordinació entre els diferents àmbits.
- **La formació i la millora de les condicions laborals del personal assistencial** han de ser una prioritat per garantir un servei de qualitat.

Un dels elements destacables d'aquesta Agència és la seva doble dependència entre el Departament de Salut i el Departament de Drets Socials. Aquest fet reconeix la necessitat d'una atenció veritablement integrada, però perquè això funcioni cal que aquesta cogovernança sigui real i efectiva. No pot convertir-se en una divisió de responsabilitats sense una coordinació clara, sinó que ha de garantir una presa de decisions compartida, coherent i sense traves burocràtiques

5. Propostes del món local per garantir l'èxit de l'Agència

- **Pla de xoc per reduir les llistes d'espera:** La ciutadania no pot esperar més. Necessitem un pla específic amb mesures concretes i finançament garantit.
- **Garantia que l'Agència no assumirà la gestió directa de serveis:** Els ajuntaments i consells comarcals ja tenen l'experiència i la proximitat necessàries per prestar aquests serveis. L'AGAISS ha de ser un facilitador, no un gestor directe.
- **Un model d'atenció realment integrat i centrat en la persona:** Cal evitar que l'Agència es converteixi en una nova estructura burocràtica i garantir que la integració sanitària i social sigui efectiva.
- **Compromís amb el món local:** No podem oblidar que els municipis són els que, dia a dia, fan possible que aquests serveis arribin a la ciutadania. Per això, des de l'ACM hem fet una feina rigorosa de proposta i millora del text, i demanem que les nostres aportacions es tinguin en compte en el desplegament d'aquesta Agència.

A més, aquesta doble dependència ha d'evitar que l'Agència es converteixi en una estructura afegida sense capacitat operativa. La integració social i sanitària ha de ser **útil per a la ciutadania, i no una suma de procediments administratius**. Per això, defensem que la coordinació entre els dos

departaments **sigui àgil i es basi en mecanismes concrets de col·laboració**, que incloguin també el món local com a actor essencial en aquesta xarxa d'atenció.

6. Resum de les aportacions de l'ACM i la seva inclusió en el text

Aportació ACM	Resposta en el text presentat
L'AGAISS com a facilitador, no com un tercer sistema	Es manté com a instrument de suport, però amb funcions que podrien portar-lo a ser un gestor directe.
Major pes dels ens locals en els òrgans de govern	La representació local és del 33,33%, insuficient per a una governança realment compartida.
Coparticipació dels ens locals en el Pla Estratègic	L'AGAISS en té el lideratge, sense garantir corresponsabilitat local.
No assumir gestió directa de serveis	Es manté l'opció de gestionar serveis, tot i que de manera limitada.
Interoperabilitat dels sistemes d'informació	Es recull la necessitat, però sense definir clarament la implementació.
Finançament clar i sense càrrega pels ens locals	No queda clar si hi haurà recursos addicionals de la Generalitat.
Definició de l'organització territorial abans de desplegar l'Agència	Es menciona l'estructura territorial, però sense especificar-ne l'impacte sobre els serveis locals.

7. Aspectes que el text no concreta i caldria incloure

- **Implementació real:** Com es garantirà que l'Agència funcioni a la pràctica?
- **Finançament:** Amb quins recursos es dotarà aquesta Agència per assegurar-ne l'eficàcia?
- **Governança local:** Els ens locals han de tenir un paper clar i definit, no només ser receptors de decisions.

8. Respecte i generositat en la construcció del model

- Perquè aquesta Agència funcioni, caldrà una actitud de respecte i col·laboració per part de tots els actors implicats.
- Municipis, Generalitat i professionals han de treballar plegats per garantir que la integració sigui efectiva i no només un canvi normatiu sense aplicació real.

El món local està preparat per assumir aquest repte, però necessitem eines, recursos i una governança compartida per fer-ho realitat. Aquesta Agència només tindrà èxit si som capaços de construir-la junts, amb corresponsabilitat i respecte per la realitat municipalista del nostre país.

Gràcies. Quedo a disposició per a qualsevol pregunta o aclariment.